

20. Panna Maria Je pro mě vzorem života s Bohem.

1. ledna 2024, Slavnost Matky Boží Panny Marie

Lk 2, 20: „Velebili a chválili Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.“

Celé evangelium: Lk 2, 16–21

Cíl setkání

Dítě prožívá setkání s Pannou Marií a její osobností. Modlí se k ní.

Komentář

Panna Maria je pro nás osobou, která vynikala v mnoha ctnostech. Nyní jí a dětem můžeme pomoci zase o něco málo prohloubit jejich vzájemný vztah. Představme jim ji jako laskavou ženu, maminku, které můžou také v odevzdanosti předkládat vše, co mají na srdci.

Doprovodný předmět nebo obrázek: batoh

Příběh

Nečekané setkání

„Jé, vy už jste tady!“ ozvalo se najednou pár metrů za nimi. „Satelo mi říkal, že přijdete. Čekám na vás.“ Otočili se a uviděli drobnou ženu se zářícíma očima. Neuniklo jim, že je má stejné jako jejich přítel. „Pojďte ke mně, těšila jsem se na vás,“ zvala je žena. Hned se vydali za ní. Přivedla je k sobě do chalupy a uvařila jim bylinkový čaj. Pak jim vysvětlila: „Já jsem Satelova maminka. Říkal mi, že jste na cestě a určitě půjdete okolo. Něco bych od vás potřebovala.“ „A co?“ ptaly se zvědavě děti. Žena vysvětlovala: „Zanedlouho půjdete okolo paláce. Potřebovala bych tam doručit balíček. Nebojte se, není velký ani těžký.“ Děti souhlasily. Byly rády, že můžou Satelově mámě pomoci. A taky je zajímalo, jak vypadá ten palác. Zamlouvalo se jim, že se do něj podívají. Paní je pak vzala do vedlejšího pokoje. „Mám tady navíc jeden batoh. Říkala jsem si, že se vám určitě bude hodit. Nepotřebujete ještě něco? Teplou mikinu, čisté ponožky? Náplasti na puchýře?“ Děti přikyvovaly a s radostí si braly vše, co jim starostlivá paní nabízela. Připadalo jim, jako by to byla i jejich máma. Cítili se u ní stejně dobře jako se Satelem. Dostaly také spoustu jídla: další chleby, buchty a sušené ovoce. Byly nadšené. Když se vydávaly na další cestu, paní jim poradila: „Za chvíli dojdete k rozcestníku. Nedívejte se nalevo ani napravo. Běžte cestou, která vede rovně.“ Děti jí poděkovaly

za radu a slíbily, že si ji zapamatují. Pak každého z nich láskyplně objala a dala jim na cestu ještě domácí lízátko. Rozloučily se a pokračovaly v cestě.

Jak se cítíte u svojí maminky?

Jak se o vás stará?

Znáte se s rodiči svých kamarádů?

Návrh aktivity

Děti vytvoří plakát o své mamince. Napíše do něj, jak vypadá, jak se obléká, co má ráda/nerada, jak se o ně stará, co všechno pro ně dělá, jak je má ráda atd.

Návrh modlitby

Sedíme kolem plakátů pro maminky. Katecheta se modlí: *„Pane Ježíši, děkujeme Ti, že jsi nám dal svojí matku, Pannu Marii. Amen!“*

„Panno Maria, ty jsi nejen maminka Ježíše, ale i naše. Prosíme tě, přimlouvej se za naše maminky, aby měly sílu ke svému poslání a radost z toho, že se o nás starají. A také se přimlouvej za nás, abychom na svoje maminky nezapomínali a byli k nim laskaví a ochotní jim pomáhat. A abychom jim přinášeli radost.“ Všichni se modlí Zdravas Maria!

Na závěr můžeme zaspívat libovolnou píseň k Panně Marii.

Po modlitbě vyzveme děti, aby vymyslely pro svou maminku nějakou radost a tu pak uskutečnily.

Pomůcky

- čtvrtky
- pero
- tužky
- fixy
- pastelky
- lepidlo
- nůžky

21. Spravedlnost Boží láska je tu pro všechny.

7. ledna 2024, Svátek Křtu Páně

Jan 1, 14: „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.“

Celé evangelium: Jan 1, 1–18

Cíl setkání

Dítě poznává, že Boží láska je tady pro všechny bez rozdílu. Vyjadřuje svou touhu snažit se také nedělat mezi druhými lidmi rozdíly.

Komentář

Boží spravedlnost vypadá úplně jinak než naše lidská. Nastínil to Oliver v dnešním příběhu a dává nám to najevo sám Ježíš svou bezpodmínečnou láskou, které má pro všechny stejně. Dívat se na spravedlnost tímto úhlem pohledu není jednoduché ani pro nás dospělé, natož pro děti. Nevadí. Budou si pamatovat, že Boží spravedlnost je tajemství a Bůh tento střípek sám využije, až přijde čas.

Doprovodný předmět nebo obrázek: buchta, perník

Příběh

Rozdělíme se?

Asi po třech hodinách cesty došli k hromadě kamenů. Vylezli na ně, pohodlně se posadili a chtěli posvačit. Olík, který nesl batoh se všemi věcmi, vytáhl jeden balíček. „Jé, holky. Víte, co jsme dostali? Čokoládový perník! Stejný, jako peče naše máma.“ Dětem se začaly sbíhat sliny. Perník totiž všichni tři milovali. „Je tam přesně šest kousků, takže na každého vyjdou dva,“ hlásil Oliver.

Když si rozdali první tři a zakousli se do nich, uslyšeli za sebou: „Děti, prosím, rozdělily byste se se mnou? Tak dlouho jsem neměla nic v puse!“ Byla to myš. Ale pořádná myš. Velká asi jako morče, které mají doma jejich sousedi. To je ale vůbec nepřekvapilo, protože v téhle zemi je všechno zvláštní, neobvyklé nebo podivné. Děti spíš řešily to, že se jim s nějakým hladovým zvířetem ani trochu nechtělo dělit.

Chvilí bylo hrobové ticho. Pak Oliver vytáhl z pytlíku jeden ze tří zbývajících perníků a podal ho myši do tlamičky. Té zasvítily oči a vypískla: „Děkuji!“ A zmizela v křoví. „Olivero!“ naštvála se Sofča. „Ty ses s námi vůbec neporadil. Já jsem třeba nechtěla, abychom jí ten perník dávali. Jak se rozdělíme o zbývajících dva kousky? Teď to nebude spravedlivé.“ Oliver jí na to odpověděl: „Hele, já se toho druhého kousku klidně vzdám.“

Vezměte si ty zbývající vy dvě. Ale za tím, že jsme měli tu myšku podarovat, si stojím. Myslím, že spravedlnost je, když všichni, co mají hlad, dostanou najíst. Je to pro mě důležitější, než abych měl druhý kus perníku.“ Sofie se trochu zastyděla. „Asi máš pravdu. Děkuji ti, bráško, že takto přemýšlíš.“ A objala ho.

Máte rádi buchty? Kterou nejradši?

Viděli jste někdy myš?

Rozdělili jste se někdy s někým?

Myslíte si, že je důležité umět se dělit?

Návrh aktivity

Rozhovor s dětmi o tom, co je to ta spravedlnost? Už jste zažily nespravedlnost? Jak jste se cítili? Jste vy sami spravedliví? Jak to děláte, v jakých situacích?

Kvíz – rozdělíme děti na dvě skupiny. Katecheta klade otázky a skupina, která se přihlásí dřív, dostane bod. Odpovídá vždy jedno dítě ze skupiny. Když to pokazí, nemůže ho už nikdo nahradit a šanci má druhá skupina. Na závěr se body promění za sladkosti, které si mají děti ve skupině spravedlivě rozdělit.

Návrh otázek:

Vyjmenuj dvanáct apoštolů.

Pomodli se modlitbu Zdrávas Maria.

Kdo převedl Izraelity přes Rudé moře?

Jak se jmenoval člověk, který na příkaz Hospodina postavil archu?

Kde se narodil Pán Ježíš?

Odkud pocházeli Maria a Josef?

Vyjmenuj Desatero Božích přikázání.

Znáš čtyři evangelisty?

V jaké knize se píše o narození Ježíše?

Otázky přizpůsobíme věku a znalostem dětí. Připravíme si jich více. Pokud nezná odpověď žádná skupina, dáme otázku stranou a na konci ji můžeme položit znovu s nápovědou.

Návrh modlitby

Sedíme u stolu, uprostřed je Bible. Katecheta se modlí: „*Pane Ježíši, děkujeme Ti, že Ty jsi spravedlivý. Děkujeme Ti, že nikomu z nás nestráníš, že máš rád všechny stejně. Prosíme Tě, odpusť nám naše nespravedlnosti.*“ (chvíle ticha) „*Pane, a také prosím, dej, ať dokážeme odpustit těm, kdo byli nespravedliví k nám.*“ (chvíle ticha) *Ty nám také odpouštíš. Pomoz nám tedy, ať i my umíme odpouštět. A dej nám, prosím, odvahu, ať umíme jednat spravedlivě.*“ Zakončíme společným AMEN! A zopakujeme píseň Odpusť.

Pomůcky

- Bible
- připravené otázky
- bonbóny

22. Vyrovnanost

Když jsem s Ježíšem, dokážu být v pohodě.

14. ledna 2024, 2. neděle v mezidobí

Jan 1, 42: „Ježíš na něj pohlédl a řekl: ‚Ty jsi Šimon, syn Janův. Budeš se jmenovat Kéfas,‘ to je v překladu Petr (Skála).“

Celé evangelium: Jan 1, 35–42

Cíl setkání

Dítě vnímá, že v životě existují zásady, kterých se vyplatí držet a stát si za nimi. Je povzbuzeno, aby se nenechávalo strhnout k tomu, za čím si nestojí.

Komentář

Vyrovnanost může souviset s několika dalšími ctnostmi. Může znamenat schopnost nenechat se strhnout k extrému, uchovat si mírnost, nenechat se rozhodit a vědět, kam a ke komu patřím. Zůstat na správném místě, stejně jako učedníci v evangeliu. Jsou to výzvy na celý život. To ale neznamená, že dětem nemůžeme už teď říkat, že má smysl o to vše usilovat.

Doprovodný předmět nebo obrázek: skála

Příběh

Vzhůru!

Sofie, Klárka a Oliver dorazili ke skále. Uviděli na ní šipku směřující nahoru. To je moc nepotěšilo, protože si hned vzpomněli na skálu, u které se setkali s orlem. Bylo jim ale jasné, že jim nezbyvá než pokračovat v cestě právě tudy. V kamenné stěně zahlédli připevněné úchytky pro ruce a nohy, takže věřili, že na ni zvládnou vyšplhat. Nevypadalo to složitě, i když nebezpečně trochu ano.

Oliver lezl jako první, hned za ním Sofi a poslední Klárka. Šlo to naštěstí dobře. Asi v půlce skály ale uslyšeli něco hodně divného. Ze všech stran na ně začaly mluvit nějaké hlasy. „To nezvládnete!“ ozývalo se zleva. „Vraťte se dolů!“ linulo se zprava. „Nechodte sem!“ jako by na ně někdo křičel svrchu. Nevěděli, co mají dělat. Byli si jistí, že správná cesta vede tudy. Rozklepaly se jim nohy a zastavili se. Hlasy je čím dál víc znejišťovaly. Nevěděli, co mají dělat. Bylo velmi nepříjemné, že je někdo tak shazuje. Slyšeli je čím dál blíže.

„Neposlouchejte je!“ vykřikl najednou Oliver směrem k holkám. „Neposlouchejte je a pokračujte za mnou!“ A pak zařval do prostoru: „Nebojíme se vás a nevěříme vám!“

Věříme Satelovi!“ Jakmile vyslovil jeho jméno, začaly hlasy slábnout. Postupně se ztratily úplně. Děti svižně vylezly až na vrcholek skály. „Olivero, jsi skvělý. Ještě, že jsi takto zareagoval. My bychom na té skále asi zůstaly viset,“ děkovaly mu holky. „Ale to ne,“ červenal se Olík. A dodal: „Vždyť i vy jste statečné. Jen vás to v tu chvíli nenapadlo. Každopádně jsem rád, že Satelovo jméno má takovou sílu.“

Bojíte se výšek?

Lezli jste někdy na skálu?

Z čeho máte strach?

Co vás znejišťuje?

Návrh aktivity

Děti dostanou na lístcích stejně dlouhé úryvky žalmů. Nejprve si je potichu přečtou. Pak na pokyn čte najednou dvojice dětí. Kdo zvládne přečíst svůj text bez škobrtnutí? Kdo ho dočte do konce? Po vystřídání dvojic můžeme zkusit číst všichni najednou. Po čtení mluvíme s dětmi o jejich pocitech při této aktivitě. Ptáme se, co je ruší, když se učí, kdy se nejlépe dokážou soustředit, kdy naopak vůbec atd. Po diskusi si každé dítě ve svém žalmu podtrhne větu nebo věty, které jsou mu blízké nebo ho něčím zaujaly.

Návrh modlitby

Sedíme kolem stolu a katecheta se modlí: „*Pane Ježíši, Ty jsi přinesl na tento svět pokoj a klid. My se často necháme vyrušovat, znepokojoval v naší práci, učení. Prosíme Tě, ukaž nám, co nás nejvíc odvádí od naší snahy dojít k cíli.*“ (Můžeme pár takových cílů vyjmenovat: *naučit se do školy, spočítat nákup, soustředit se na knížku, poslouchat kázání.*) „*Dej, ať jsme odhodlaní se těchto narušitelů zbavit, nevšímat si jich a jít za svým cílem. Amen.*“

„*Pane, děkujeme Ti, že se na Tebe můžeme vždy obrátit, abys nám pomohl v našem úsilí, a také Ti děkujeme, že jsi nám dal Písmo svaté, které nás může povzbudit. Amen!*“

Poté děti postupně čtou své věty. Po každém přečtení, můžeme s dětmi zvolat: „*Bohu díky!*“ Na závěr modlitby si zopakujeme píseň „*Díky*“.

Pomůcky

- lístky s úryvky žalmů
- tužky
- Bible
- píseň

23. Důvěra

Následuji Ježíše, který mě dobře vede.

21. ledna 2024, 3. neděle v mezidobí

Mk 1, 17: „*Pojďte za mnou a udělám z vás rybáře lidí.*“

Celé evangelium: Mk 1, 14–20

Cíl setkání

Dítě je povzbuzeno, aby důvěřovalo Ježíši. V důvěře mu odevzdává své prosby.

Komentář

Důvěra úzce souvisí s vírou. Může se projevit v situacích, kdy je pro nás atraktivnější použít pro naše rozhodování jiné měřítko než Ježíšův úhel pohledu. Důvěra nás uschopňuje vidět smysl v tom, abychom si Ježíšův úhel pohledu zachovávali v každé situaci. Důvěřujme mu jako Šimon, Petr, Jakub a Jan, kterým tato vlastnost dovolila všeho nechat a jít za ním.

Doprovodný předmět nebo obrázek: rozcestník, ježek

Příběh

23. Tak kudy?

Kousek za skálou našli rozcestník. Byl to ten, o kterém mluvila Satelova maminka. Moc dobře si pamatovali její radu, takže předpokládali, že se u něj vůbec nezdrží. Když k němu přišli, ani si ho neprohlédli a rovnou vykročili na cestu, která vedla přesně uprostřed. Najednou se za nimi ozvalo: „Počkejte! Vy se ani neujistíte, jestli jdete správně?“ Když se otočili, uviděli ježka. Měl oranžové bodliny a žluté tlapky. Ježek pokračoval: „Rozmyslete si, kudy půjdete. Tuším, že míříte do paláce. Jestli vám někdo poradil prostřední cestu, tak je to buď pěkný vtipálek, nebo vás moc nemá rád. Jde totiž o trasu plnou překážek. Nechci se o nich teď příliš rozprávět. Stačí, když mi budete věřit, že cesta, která zahýbá doleva, je o mnoho pohodlnější a rozhodně kratší.“ Děti se zarazily. Komu teď mají věřit? Bolely je nohy a zkratku by rozhodně ocenily. Popošly o kousek dál, aby je ježek neslyšel, a šeptem se radily, jestli ho poslechnou. „Já bych do toho šel,“ prosil Oliver. „Jsem vyčerpaný a vy určitě taky. Zkratka nám neuškodí.“ Sofča ale nesouhlasila. „Já bych rozhodně důvěřovala Satelově mamince. Když nám poradila, abychom šli středem, určitě k tomu měla nějaký důvod. A jak můžeme vědět, že nám ježek radí dobře?“ Rozhodnutí zůstalo na Klárce. Ta se na pár sekund zamyslela a měla jasno: „Souhlasím se Sofi. A i kdyby prostřední cesta přinesla další překážky, překonáme je. Máme přece Satela. Stále platí, že mu důvěřujeme.“

„Máte pravdu, holky,“ přidal se nakonec i Oliver. V radosti, že jsou za jedno, znova vykročili na prostřední cestu. Na ježka úplně zapomněli. Nejspíš už někam odešel.

Viděli jste někdy ježka?

Jak vypadá rozcestník na turistické stezce?

Řídili jste se podle něj někdy?

Čí rady jsou pro vás důležité?

Návrh aktivity

Připravíme pro děti plánek blízkého okolí. Někde na plánu je vyznačené místo, kde je nápověda, jak získat kartičky s obrázky na tento týden. Ideální by bylo, kdyby k místu vedlo víc cest. Místo vybereme podle vyspělosti dětí. Děti jdou ve skupinkách podle plánu na určené místo. Můžeme mít v okolí rozmístěné „poradce“, kteří jim budou radit špatnou cestu. Děti mají v co nejkratším čase najít a přinést zprávu. Skupiny mohou dostat plánek najednou nebo postupně a měří se jim čas.

Zpráva může být zašifrovaná a děti se po vyluštění dozví, kde mají hledat obrázky. Po skončení si můžeme s dětmi povídat o tom, zda už někdy zabloudily, jaké to bylo, co dělat, když se to stane, a s kým se poradit.

Do příště mohou děti zkusit nakreslit plánek své cesty na náboženství apod.

Aktivitu lze realizovat i v budově.

Návrh modlitby

Sedíme kolem stolu, na stole je plánek nebo mapa. Děti si předem promyslí, komu ve svém životě věří (člověku).

Katecheta se modlí: *„Pane Ježíši, Ty jsi s námi na naší cestě a vedeš nás. A když zabloudíme, pomáháš nám najít správnou cestu. Moc Ti za to děkujeme. Děkujeme Ti, také za lidi, které nám posíláš a kterým můžeme věřit.“* Následují díky dětí, např.: *„Pane, děkuji Ti za bráchu Toma...“* Zakończíme společnou modlitbou „Sláva Otci!“.

Pomůcky

- plánky okolí
- obrázky
- zpráva

24. Čistota Dbám o své srdce.

28. ledna 2024, 4. neděle v mezidobí

Mk 1, 25: „*MLČ a vyjdi z něho!*“

Celé evangelium: Mk 1, 21–28

Cíl setkání

Dítě se dozvídá, že se nemusí bát následovat Ježíše. V modlitbě se mu svěřuje.

Komentář

Čistota je nám obvykle prezentována v souvislosti s „oblíbeným“ šestým přikázáním. Není však z daleka omezena jen na něj a je aktuální i v životě dětí. Je důležité, abychom jim vysvětlili, že nezáleží jen na tom, co dělají, ale i na tom, co si myslí – co je v jejich hlavě a srdci.

Doprovodný předmět nebo obrázek: skleněný broušený „kamínek“ – drahokam

Příběh

U paláce

Neušli ani pár kilometrů a najednou se mezi stromy objevil palác. Byl tak nádherný! A taky dobře skrytý za hustým lesem. V tu chvíli jim bylo jasné, že ježek jim lhal a byli rádi, že ho neposlechli. Vydali se ke vstupní bráně.

Bránu hlídal přísný strážný. To děti ale nijak nerozhodilo. Neměly obavu, že by se nedostaly dovnitř. Když se však k bráně přiblížily, uviděly, že nad ní visí nápis: DO PALÁCE MŮŽE VSTOUPIT JEN TEN, KDO JE ČISTÝ. To je vylekalo. Ti tři totiž čisti rozhodně nebyli. Už několik dní na sobě měli stejné oblečení a boty měli zaprášené. Už bylo ale pozdě. Strážný si jich totiž už všiml. „Hej, děcka, pojdte sem!“ Poslechli ho a přišli k němu. „Teď nás vyhodí, protože jsme jak čuňata,“ pomysleli si. Strážný ale jejich vzhledu vůbec nevěnoval pozornost. Místo toho šmátral v kapse. „Kam jsem ho jen dal?“ bručel. Za chvíli se rozzářil. „Tady ho mám!“ V ruce držel malý kámen, který vypadal jako drahokam. Klárce, která stála nejbliž, ho přiložil na srdce. Drahokam se v tu chvíli rozzářil sytě růžovou barvou. Strážce se usmál a prohlásil: „Výborně, můžeš dovnitř.“ Totéž pak udělal se Sofií a Oliverem. Všem třem se drahokam na hrudi rozzářil.

Když vstoupili na nádvoří paláce, ozvalo se: „Už jsou tady!“ Zase se zdálo, jako by o jejich příchodu všichni věděli. Na nádvoří za nimi přiběhla mladá žena v prostých, ale upravených šatech, asi služebná. „Pojďte za mnou, už na vás čekáme,“ vyzvala děti.

Klárce to nedalo a zeptala se: „Vám nevadí, že jsme tak umazaní?“ Služebná se zasmála: „Jak umazaní, děvče? Vždyť jste úplně čistí. Pro nás je důležité, jaké máte srdce. A vy jste přišli s čistým úmyslem.“

Byli jste někdy na hradě nebo zámku?

Co děláte, když se ušpiníte?

Co můžete dělat, abyste měli čisté srdce?

Návrh aktivity

Navážeme na otázky pod textem. Znáte Desatero? Proč si myslíte, že podle něj máme žít? Víte, co je to zpověď? Proč nám ji asi Pán Ježíš dal?

Pustíme dětem krátký film o zpovědi, můžeme použít i další od stejného autora:

<https://youtu.be/Um3inZ0uHRI>

Pokud již děti chodí ke zpovědi, povídáme si o svátosti smíření, co nám přináší atp.

Pokud ne, povídáme si o tom, co dělat, abychom měli čisté srdce.

K Desateru můžeme použít pomůcku:

<https://www.katechetiolomouc.cz/index.php/2023/07/18/vzkaz-od-boha-deset-rad-pro-stastny-zivot/>

Návrh modlitby

Sedíme u stolu, na stole hoří svíčka, jako symbol Pána Ježíše. Každé dítě dostane buď volný list papíru nebo můžeme použít tento připravený list:

<https://www.katechetiolomouc.cz/index.php/2023/04/24/skrze-svatost-smireni-k-lepsimu-zivotu/>

Katecheta děti provede zpytováním svědomí. Kdo chce, píše si do listu poznámky. Následuje vlastní modlitba: *„Pane Ježíši, Ty víš, že se nám vždycky nedaří mít čisté srdce. Děkujeme Ti, že jsi za naše hříchy položil svůj život. Děkujeme Ti také, že když svých provinění litujeme a řekneme Ti o nich, Ty nám je odpouštíš. Díky, Pane, za dar svátosti smíření a za to, že můžeme vždy začít znovu.“*

Pokud jsou na to děti zralé, mohou se přidat s konkrétní prosbou za odpuštění, katecheta jim jde příkladem. Např.: *„Pane Bože, prosím, odpusť mi, že jsem nepořádný. – Prosíme Tě, vyslyš nás!“* Pokud na to zralé nejsou, posílají si svíčku. Ten, kdo ji zrovna má, si ji chvíli ponechá a poprosí o odpuštění v tichu. Na závěr řekne: *„Pane, smiluj se!“* Ostatní to po něm zopakují. Nakonec společně spálí své hříchy a zazpívají si vhodnou píseň, např.:

<https://zpevnik.proscholy.cz/pisen/18/diky-za-tvuj-kriz>

Nový prázdný list jako nápořku ke zpytování svědomí si vezmou domů.

Děvčata pustíme domů a s chlapci pro ně domluvíme na příští hodinu překvapení – nachystají doma na příště malé občerstvení (starostlivost).

Pomůcky

- papíry
- tužky
- pracovní listy – pro každé dítě dva
- svíčky
- zápalky
- nádoba na spálení
- promítací technika
- píseň